

Advokātu mācības par ES tiesībām: Čehijas Republika
 Atbildīgā organizācija: Čehijas Republikas Advokātu kolēģija (*Česká advokátní komora (ČAK)*)

ADVOKĀTU VALSTS MĀCĪBU SISTĒMAS APRAKSTS — Čehijas Republika

1. Profesijas apguves priekšnosacījumi

Vajadzīga augstākā / universitātes līmeņa izglītība	JĀ
Vajadzīgs akadēmiskais grāds tiesību zinātnē.	JĀ
Kas jādara, lai iegūtu pilntiesīga advokāta kvalifikāciju	<ul style="list-style-type: none"> Jāreģistrējas advokātu kolēģijā (kandidātu pieteikumus izvērtē Advokātu kolēģijas Padomdevēja komiteja, kas pārbauda juridisko izglītību, ja akadēmiskais grāds ir iegūts ārvalstīs — “Komiteja”. Komitejā darbojas juristi, kuriem ir augsti akadēmiski amati, universitāšu fakultāšu dekāni un rektoru vietnieki); jāpabeidz advokāta stažiera mācību prakse — ar šo terminu apzīmē stažēšanās periodu (trīs gadi), kura laikā visiem stažieriem jāapgūst profesionālā apmācība, ko nodrošina advokāts, uzņēmums vai ārvalstu uzņēmums. Stažēšanās mērķis ir sniegt iespēju strādāt pieredzējuša un praktizējoša advokāta pārraudzībā, lai iegūtu advokāta profesijā vajadzīgās zināšanas un pieredzi; jānokārto eksāmens (organizē Čehijas Republikas Advokātu kolēģija); jāpierāda uzticamība.

Alternatīvi profesijas iegūšanas veidi

Turpmāk uzskaitītos eksāmenus uzskata par advokāta eksāmenam līdzvērtīgiem pārbaudījumiem:

- profesionālais eksāmens tieslietās;
- tiesneša eksāmens;
- vienotais tiesneša eksāmens;
- apvienotais tiesneša un advokāta eksāmens;
- prokurora kvalifikācijas eksāmens;
- apsūdzības advokāta (*státní zastupitelství*) noslēguma eksāmens;
- arbitražas eksāmens;
- notāra eksāmeni;
- [licencēta izpildītāja](#) (tiesu izpildītāja) eksāmens.

2. Mācības stažēšanās periodā

Vai valstī pastāv stažēšanās periods?	JĀ	<p>Juridiskais pamats: atbilstīgi 1996. gada 13. marta LIKUMA Nr. 85/1996 Sb. par jurista profesiju (grozītā versija) 5. panta 1. punkta c) apakšpunktam “pamatojoties uz jebkuras tādas personas rakstisku pieteikumu, kas <i>inter alia</i> ir piedalījies vismaz trīs gadus ilgā profesionālā apmācībā kā jurists stažieris, šo personu uzņem advokātu kolēģijā un tās vārdu un uzvārdu iekļauj advokātu reģistrā”.</p>
---------------------------------------	----	---

Obligātas mācības	JĀ	Noteiktais ilgums: vismaz trīs gadi.
Par ievadmācību rīkošanu atbildīgās struktūras		<ul style="list-style-type: none"> • Advokātu asociācija: organizē obligātos mācību kursus juristiem stažieriem; • profesionālā apmācība advokātu birojā, uzņēmumā vai ārvalstu uzņēmumā, lai nodrošinātu jurista profesijā vajadzīgās zināšanas un pieredzi (advokāta pārraudzībā).
Ievadmācību veids		<ul style="list-style-type: none"> • Privātpraksē īstenots un uzraudzīts mācekļa periods; • mācības ar advokāta darbu tieši nesaistītu profesionālo prasmju pilnveidošanai; • mācības ar advokāta darbu tieši saistītu profesionālo prasmju pilnveidošanai.
Uzņemšanas eksāmens / pārbaude pirms stažēšanās perioda	JĀ	<ul style="list-style-type: none"> • Diploma pārbaude; • rakstiskā pieteikuma izvērtēšana; • intervija (kandidātiem, kas piesakās stažēties advokātu biros). <p>Pēc izvērtēšanas kandidātus iekļauj advokātu kolēģijas advokātu stažieru reģistrā.</p>
Obligāta mācību programma, kas jāapgūst stažēšanās periodā	Obligātas mācību programmas nav.	<p>Advokātu kolēģija organizē kursus. Mācību saturs un kvalitāte galvenokārt ir atkarīgi no mācību pārraugiem (advokātiem) un viņu juridiskās kompetences.</p> <p>Mācību pieejamība (obligātie semināri stažēšanās periodā) Advokātu kolēģijas nodrošināto mācību temati un rīkotie obligātie semināri:</p> <ul style="list-style-type: none"> • astoņi semināri par privāttiesībām (ilgst pusdienu dienas); • seši semināri par publiskajām tiesībām (ilgst pusdienu dienas); • seši semināri par krimināltiesībām (ilgst pusdienu dienas); • divi semināri par juridiskajām konsultācijām, līgumiem un praktizējošam advokātam vajadzīgajām prasmēm (ilgst pusdienu dienas); • 12 izvēles semināri par fakultatīvām tēmām (ilgst pusdienu dienas).
Īpaši pienākumi attiecībā uz mācībām par ES tiesībām un valodu apmācību	NĒ	<p>Tas, vai stažēšanās periodā tiek aplūkotas arī ES tiesības, ir atkarīgs no mācību pārrauga kompetences. Advokātu kolēģijas rīkotajos obligātajos semināros parasti ir iekļauti arī ES tiesību aspekti, jo ES tiesību akti ievērojami ietekmē Čehijas tiesību aktu saturu. Tiek piedāvāti arī daudzi izvēles semināri par ES tiesībām.</p>
Stažēšanās perioda iedalījums posmos	NĒ	
Novērtēšana/eksāmens pēc stažēšanās perioda	JĀ	<ul style="list-style-type: none"> • Rakstiski eksāmeni; • mutvārdu eksāmeni.

3. Pastāvīgo mācību sistēma

Pastāvīgo/specializēto mācību diferencēšana	NĒ	Čehijā nav pastāvīgo/specializēto mācību sistēmas.
Obligātas pastāvīgās mācības	NĒ	Pastāvīgās mācības nav minētas ne valsts tiesību aktos, nedz arī iekšējos noteikumos. Tāpēc advokātam pašam ir jā rūpējas par mācībām, kas vērstas uz specializēšanos konkrētā jomā, un jāizvēlas vispiemērotākās mācības par attiecīgo prakses jomu. Advokātu var iekļaut advokātu kolēģijas reģistrā kā "vispārīgu speciālistu", taču advokātu kolēģija ir izveidojusi un publicējusi arī sarakstu, kurā norādīta 61 specializācija.
Obligātas specializētās mācības	NĒ	Specializētās mācības nav minētas ne valsts tiesību aktos, nedz arī iekšējos noteikumos.
Obligātas svešvalodu mācības	NĒ	
Pienākums iekļaut ES tiesību saturu pastāvīgo/specializēto mācību programmā	NĒ	

4. Akreditācijas sistēmas un mācību organizatori

Akreditācijas iespējamība/prasības	Nepiemēro	
To mācību organizatoru skaits, kuri organizē pastāvīgo mācību pasākumus	Nepiemēro Čehijas Advokātu kolēģija nav sniegusi konkrētu informāciju.	
Mācību organizatoru struktūras, kas izstrādā akreditētus pastāvīgo mācību pasākumus	Čehijā nav mācību organizatoru akreditācijas sistēmas. Taču mācības piedāvā Čehijas Republikas Advokātu asociācija, universitātes, tiesneši un juristi, kas ir uzaicināti pasniegt mācības, kā arī privātie mācību organizatori (piem., aģentūra BOVA — tā darbojas pieaugušo izglītības jomā kopš 1991. gada. BOVA sadarbojas vienīgi ar labākajiem uzņēmējdarbības, procesuālo, būvniecības, darba, pārvaldes tiesību un krimināltiesību ekspertiem, kā arī citās jomās kvalificētiem speciālistiem. Aģentūru ir akreditējusi Starptautiskā izglītības sabiedrība (<i>International Education Society</i> , Londona), un tās organizēto mācību dalībnieki var saņemt starptautisko IES sertifikātu .) Čehijā advokāti var brīvprātīgi izvēlēties no dažādu mācību organizatoru piedāvātā pastāvīgo mācību pasākumu klāsta.	

Pasākumi un metodes

Atļautie obligāto pastāvīgo/specializēto mācību pasākumu veidi	Nepiemēro	Dalība citās dalībvalstīs īstenotos mācību pasākumos: tā kā obligātas pastāvīgās mācības nav paredzētas, nav arī īpašas sistēmas, ar ko izvērtēt dalību citās dalībvalstīs īstenotos mācību pasākumos. Advokāti var brīvi izvēlēties, vai šādos
--	------------------	---

		pasākumos piedalīties.
5. Mācību pasākumu uzraudzība		
Pastāvīgo mācību pasākumu uzraudzībā iesaistītās organizācijas	Čehijas Republikā nav uzraudzības sistēmas. Taču Čehijas Republikas Advokātu asociācija , kas ir brīvprātīgu pastāvīgo mācību galvenā organizatore, novērtē savus mācību pasākumus, piemēram, apzina iesaistītos advokātus, analizē iespējamās advokātu vajadzības, pašreizējā piedāvājuma nepilnības u. c.	
Uzraudzības process	Nepiemēro	